

Управління школою

Українська інтелігенція – становленню суспільства

ЗВЕРНЕННЯ

учасників VI Всеукраїнського фестивалю педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок» до вчителів, керівників шкіл, працівників методичних служб, науковців, управлінців

Ми, учасники VI Всеукраїнського фестивалю педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок»:

ЗАСВІДЧУЄМО відданість ідеям демократизації, гуманізації й гуманітаризації української школи, розбудови її як складової європейського освітнього простору;

ПІДТВЕРДЖУЄМО висловлені на VI Всеукраїнському фестивалі педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок» пропозиції щодо необхідності зміни концептуальних засад творення української школи, розбудови мовно-літературної освіти, організації навчально-виховного процесу;

ПІДТРИМУЄМО основні напрямки діяльності Міністерства освіти і науки України щодо модернізації української школи з урахуванням тенденції розвитку суспільства в європейському співоварітстві. Водночас **КОНСТАТУЄМО**, що освіта України потребує подальшого системного оновлення.

Ми **РОЗГЛЯДАЄМО** проблему формування учня-читача як одну з найактуальніших, національно й суспільно значущих. Її важливість зумовлена потребами української спільноти у формуванні сучасної особистості з чіткою громадянською позицією й розвинутим критичним мисленням.

Лавиноподібний потік інформації, мас-медіа та соціальні мережі змінюють психологію читання й читача, здійснюють потужний вплив на становлення світоглядних позицій, моральних цінностей та естетичних уподобань української генерації початку ХХІ століття. У цих умовах особливо актуально звучать слова, що той, хто читає, завжди буде керувати тими, хто дивиться телебачення. З огляду на це, читацька компетентність стає ключовою, необхідною людині на різних етапах життя в різноманітних сферах життедіяльності.

НАГОЛОШУЄМО на необхідності зміни концептуальних засад вивчення літератури з урахуванням викликів сьогодення: зміни текстоцентричної парадигми на читацькоцентричну, коли в центрі уваги вчителя знаходиться насамперед особистість учня-читача.

ПІДКРЕСЛЮЄМО, що орієнтація навчання на вироблення предметних, міжпредметних і ключових компетентностей має передбачати розробку нових стандартів, навчальних програм і підручників, критеріїв оцінювання навчальних досягнень, у яких об'єктом формування й оцінювання будуть досягнені компетентності. Потребує оновлення форма ДПА й ЗНО, оскільки література як вид мистецтва передбачає співторчість учня-читача з автором, відтак визначення рівня сформованості читацької компетентності не може зводитись лише

зажди буде керувати тими, хто дивиться телебачення. З огляду на це, читацька компетентність стає ключовою, необхідною людині на різних етапах життя в різноманітних сферах життедіяльності.

Наголошено, що формування учня-читача має здійснюватися в єдиній системі використання різноманітних методів, прийомів, форм і видів навчальної діяльності, однак пріоритетним стає діалогічне навчання, а текстоцентрична парадигма вивчення літератури має бути змінена на читацькоцентричну.

Підтверджено, що реальним механізмом, який забезпечує залучення сучасного підлітка до читання, є технології особистісно зорієнтованого і компетентнісного навчання, акцентовано увагу на необхідності активного впровадження їх у практику роботи основної, старшої та вищої школи.

Розв'язати проблему формування кваліфікованого читача можна лише спільними зусиллями – вчителі, науковці, управлінці, представники вищої школи і методичних служб, батьки і громадські діячі.

Викликав зацікавлення учасників і отримав схвальні відгуки майстер-клас «Технологія біоадекватної методики викладання предметів гуманітарного циклу (Нооферна освіта)», проведений **Т. Волковською** і **Л. Барташ**.

Культурна програма була представлена екскурсіями до фонтанів «Рошен» і музею Михайла Коцюбинського, а також пішими переходами мальовничими вулицями Вінниці.

За результатами обговорення ухвалено звернення до вчителів, керівників шкіл, працівників методичних служб, науковців, управлінців (див. врізи на С. 162-163).

ВІДГУКИ УЧАСНИКІВ ФЕСТИВАЛЮ:

Ольга Криворотенко:

Фестиваль – це єднання Науки і Практики, розуму й серця, це пошуки й знахідки, відкриття, знайомства, спілкування, неперевершене відчуття єдності й взаєморозуміння...

Віолетта Уліщенко:

Озонівська родина – це дійсно родина однодумців, щиріх і натхнених людей.

Микола Українець:

Саме так: сродна праця. ОЗОН – це вже стан душі, коли ти не можеш не дихати ним, не можеш не жити ним.

Тетяна Радковська:

Відбулося. Сталося. Ствірилося. Яке це задоволення – знати, що стой на шляху справжньої освітньої реформи: у змісті, формах, методах, у світосприйнятті.

Оксана Леонтієва:

Креативні, позитивні, люди ці прекрасно дивні, бо філологи – до крику! В цьому їх душа велика. І в ОЗОНівській стихії їхні думи, їхні мрії. Цим живуть... і цим крилаті, цим щасливі і багаті... Вміння ділляться на славу в Вінниці на фестивалі... Донори ідей, горіння, філософського прояснення. Дай же, Боже, всім натхнення, не губитись у буденні... І щорічно зустрічатись, щоб зростати, дивуватись... Вінниця, 2016.

Від редакції: 1. Маємо пояснити, як ця стаття з'явилася в цьому числі журналу. У звязку із затримкою виходу у світ журналів 1-го півріччя, анонс same цього заходу втратив свою актуальність, тож ми запросили Тетяну Іванівну Волковську розповісти про вже здійснений захід. Тому зараз наші читачі мають нагоду познайомитися з фестивалем, який цьогоріч відбувся, і дізнатися першими серед колег-освітян про терміни і місце проведення наступного. Як кажуть: **не було б щастя, та нещастя допомого!**

2. Наступний фестиваль педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок» відбудеться в жовтні 2017 року на базі «Академії неперевершеної освіти» (м. Біла Церква) – **Запрошуємо, Колеги!**

до перевірки фактологічних знань і пов'язаних з ними умінь.

АКЦЕНТУЄМО УВАГУ на потребі оновлення методичного інструментарію вчителя-словесника, у якому поряд із «традиційними», перевіреними часом і досвідом методами, прийомами, видами, формами роботи, мають зайняти належне місце інноваційні, зорієнтовані на психологію сучасного підлітка, формування його суб'єктності як читача й особистості. Виховання учня-читача має здійснюватися в єдиній системі застосування різноманітних методів, прийомів і видів навчальної діяльності, де діалогічні форми стають пріоритетними.

ПЕРЕКОНАНІ, що для поглиблення читацької культури школярів необхідно індивідуалізувати процес навчання, ураховувати первісні читацькі враження, суб'єктний досвід, «читацьке право» на особистісне ставлення до прочитаного.

ВВАЖАЄМО, що реальним механізмом, який забезпечує досягнення означеної мети, є технологія особистісно зорієнтованого й компетентнісного навчання, і **НАГОЛОШУЄМО** на необхідності активного впровадження їх у практику роботи основної, старшої та вищої школи.

Ми **УСВІДОМЛЮЄМО** складність завдання, необхідність участі в його реалізації держави, суспільства, родини, школи й готові докласти всі зусилля для формування в Україні сприятливого читацького середовища.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ на необхідність публічного громадського обговорення актуальних питань розвитку української школи, зокрема мовно-літературної освіти.

ВВАЖАЄМО передчасними й необґрунтованими, а в умовах сьогодення й загрозливими для формування національної самосвідомості й громадянської позиції молодого покоління українців ідеї створення інтегрованого курсу української мови, української та зарубіжної літератури, **ВІДСТОЮЄМО** необхідність збереження цих шкільних дисциплін як окремих навчальних курсів.

Ми **ВІДЧУВАЄМО** особисту відповідальність за стан справ в освітній галузі й **ЗАКЛИКАЄМО** працівників і керівників наукових установ, педагогічних закладів до об'єднання й координації зусиль для вироблення практичних рекомендацій щодо впровадження теоретичних напрацювань і надбань педагогічного досвіду в царині особистісно зорієнтованого та компетентнісного навчання в шкільну практику.

УПЕВНЕНИ, що спільними зусиллями – учителі, науковці, управлінці, представники вищої школи й методичних служб, батьки й громадські діячі – ми зможемо реалізувати освітняну мрію: побудувати школу, у якій кожен учень відчуватиме свою необхідність, зможе зрозуміти себе й навколоїшній світ, визначити своє місце в ньому, а вчитель буде йому мудрим помічником, наставником і старшим товаришем.